

Вісник Агрофорум № 1 (48) 2017

ЕЛЕКТРОННИЙ ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ

*Перше засідання засновників
Львівської регіональної
бізнес-платформи*

4

*Підтримка виробників
сільськогосподарської продукції
з державного бюджету у 2017 році*

8

*Концепція обласної програми
поводження з твердими побутовими
відходами (ТПВ) на прикладі
Львівщини*

18

*Філософія життя справжнього
пасічника полягає в органічному
плеканні Божої комахи
– Леонід Ходаківський*

22

<i>У січні триває Різдвяний ярмарок фермерської продукції “Добрі традиції Галичини”</i>	<i>3</i>
<i>Перше засідання засновників Львівської регіональної бізнес-платформи</i>	<i>4</i>
<i>У Кам’янка-Бузькому районі учасників кооперативу навчали стандартів якості зберігання продукції</i>	<i>5</i>
<i>Актуальні законодавчі зміни з початку 2017 року в Україні</i>	<i>7</i>
<i>Підтримка виробників сільськогосподарської продукції з державного бюджету у 2017 року.....</i>	<i>8</i>
<i>За підвищенням зарплат до 3200 грн у кожній області стежитимуть міжвідомчі робочі групи.....</i>	<i>9</i>
<i>Мінагрополітики запропонував ввести нормативи якісного складу ґрунту.....</i>	<i>11</i>
<i>Терміни розрахунків після звільнення. Коли працівник повинен отримати свої гроші</i>	<i>12</i>
<i>Ціни на картоплю в Україні продовжують зростати.....</i>	<i>17</i>
<i>Концепція обласної програми поводження з твердими побутовими відходами на прикладі Львівщини.....</i>	<i>18</i>
<i>Філософія життя справжнього пасічника полягає в органічному плеканні Божої комахи – Леонід Ходаківський.....</i>	<i>22</i>
<i>Державна установа «Львівська обласна фітосанітарна лабораторія».....</i>	<i>25</i>
<i>Чи в змозі нова економічна політика держави зупинити спадні процеси в галузі молочного тваринництва України?</i>	<i>33</i>
<i>Господарю на замітку.....</i>	<i>42</i>
<i>Анонс подій в Україні та за кордоном.....</i>	<i>44</i>
<i>Львівщина мистецька.....</i>	<i>45</i>

У січні триває Різдвяний ярмарок фермерської продукції "Добрі традиції Галичини"

Протягом січня у Львові на вул. Винниченка продовжує роботу Різдвяний ярмарок фермерської продукції "Добрі традиції Галичини".

Численні львів'яни та гості міста мають змогу насолоджуватися виступами колективів художньої самодіяльності і придбати продовольчі товари виробників Львівщини за прийнятними цінами.

Джерело: Львівська Аграрна палата

Перше засідання засновників Львівської регіональної бізнес-платформи

*13 січня 2017 року у Львівській
торгово-промисловій палаті
відбулося засідання щодо створення
регіональної бізнес-платформи.*

Із вступним словом до учасників засідання звернувся Президент Львівської торгово-промислової палати Дмитро Афтанас, який відзначив важливість існуючих громадських інституцій для стимулювання розвитку підприємництва в області у різних галузях, відстоюванні прав та інтересів підприємців.

Голова управи Львівської Аграрної палати Ігор Вуйчик відзначив важливість досягнення гармонійного діалогу між громадськими організаціями інституцій у захисті прав та інтересів представників галузевого бізнесу. Ігор Вуйчик обговорив з президентом Львівської ТПП можливі напрями системної взаємодії для формування ефективних ланцюгів доданої вартості на регіональному рівні.

В межах зустрічі керівники громадських організацій Львівщини прийняли участь у підписанні Меморандуму “Бізнес проти корупції”. Підпис під меморандумом поставили голова управи Львівської Аграрної палати Ігор Вуйчик, директор БО “Львівська аграрна дорадча служба” Іван Паньків, голова ГО “Експерт-група” Степан Зарума, голова ГО “Агенство європейських інновацій” Іван Кульчицький та інші.

Меморандум підписаний для здійснення системної взаємодії інституцій громадянського суспільства Львівщини щодо подолання корупції в усіх сферах суспільного життя і підтримувати антикорупційні заходи.

Джерело: Львівська Аграрна палата

У Кам'янка-Бузькому районі учасників кооперативу навчали стандартів якості зберігання продукції

Днями у смт. Добротвір Кам'янка-Бузького району провели навчання штату сільськогосподарського виробничого кооперативу “Добротвір” із правильного облаштування молочних цехів та відповідних стандартів продукції у них.

Експерт проекту ЄС “Удосконалення системи контролю безпеки харчових продуктів в Україні” Юрій Оглашений розповів, як правильно зберігати та дотримуватися стандартів якості молочної продукції, на якій і спеціалізується кооператив. Відповідні поради стосувалися процедур, заснованих на принципах НАССР – системи аналізу ризиків, небезпечних чинників і контролю критичних точок, що дозволяє гарантувати виробництво безпечної продукції шляхом ідентифікації й контролю небезпечних чинників.

Зазначимо, в Україні відповідно до харчового законодавства діє відповідальність виробників за безпечність продукції. Це означає, що виробник зобов'язаний запровадити ефективні заходи контролю виробничих і допоміжних процесів

*Джерело: Департамент агропромислового розвитку
Львівської облдержадміністрації*

**Львівські товаровиробники приймуть участь
у Різдвяному фермерському ярмарку «Добрі традиції Галичини»**

До 25 січня 2017 року за підтримки обласної державної адміністрації та обласної ради в сквері перед Львівською обласною радою (м. Львів, вул. Винниченка, 16) відбудуватиметься соціальний різдвяний ярмарок фермерської продукції – «Добрі традиції Галичини».

Учасниками ярмарку будуть сільськогосподарські підприємства, підприємства харчової промисловості, фермерські господарства, кооперативи, виробники органічної продукції, суб'єкти малого та мікропідприємства. Мешканці та гості міста матимуть можливість придбати різноманітну продукцію за цінами виробників, а саме: хлібобулочні та кондитерські вироби, молочну та м'ясну продукцію, борошно, яйця, рибу, продукцію бджільництва, фіто чаї, органічну продукцію та багато іншого.

На відвідувачів чекають колядування творчих колективів області, виступи вертепів, конкурси, українські забави, приготування українських традиційних страв, смачні пампухи, млинці, печиво тощо.

Ярмарок організовують Департамент агропромислового розвитку та департамент з питань культури, національностей та релігій облдержадміністрації для популяризації та підтримки місцевих виробників.

Запрошуємо львів'ян та гостей міста відвідати захід.

Актуальні законодавчі зміни з початку 2017 року в Україні

Наприкінці грудня 2016 року Президент підписав ряд важливих Законів, які впливатимуть на економічну діяльність суб'єктів господарювання.

Закон України “Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо покращення інвестиційного клімату в Україні” від 21.12.2016 р. № 1797-VIII передбачає комплексні зміни до розділів Податкового Кодексу України, які стосуються адміністрування податків та зборів, податку на прибуток, податку на доходи фізичних осіб, ПДВ, акцизного податку, рентної плати та податку на майно, спеціальних податкових режимів; ліквідацію податкової міліції тощо.

Підписано Президентом також Закон України №1728-VIII «Про тимчасові особливості здійснення заходів державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності». Ним встановлюється до 31 грудня 2017 року мораторій на проведення органами державного контролю планових заходів із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності.

Підписано і оприлюднено Закон №1791-VIII від 20.12.2016 р. щодо змін до Податкового кодексу щодо ПДВ, єдиного податку, акцизу та інших податків. Ним змінюється податкове навантаження платників єдиного податку, скасовується роздрібний акциз з пального і алкогольно-тютюнова звітність для роздрібних торгівців, переглянуто деякі положення, в яких міститься прив'язка до розміру мінімальної заробітної плати і скасовано 2% пенсійного збору з обміну валюти.

Оприлюднено також Закон України “Про внесення змін до Закону України “Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності” щодо лібералізації системи державного нагляду” №1726-VIII від 03.11.2016 р. Ним передбачено зменшення кількості контролюючих органів, “звуження” їх повноважень і обмеження втручання в господарську діяльність, скорочення строків проведення перевірок до 10 робочих днів (а щодо суб'єктів мікро-, малого підприємництва – 5-ти робочих днів), звільнення посадових осіб юрособи від відповідальності за відмову давати показання або пояснення щодо діяльності суб'єкта господарювання тощо.

Джерело: “Дебет-Кредит”

Тарифні квоти на імпорту країн ЄС українського меду на 2017 рік вже вичерпані

Станом на 11 січня 2017 року квоти на імпорту українського меду європейськими країнами вичерпано на 100%, на 64% вичерпана квота на цукор, на 78% – на виноградно та яблучні соки. Квота на імпорту м'яса птиці на перший квартал поточного року також повністю вичерпана, – зазначила заступник Міністра аграрної політики та продовольства України з питань європейської інтеграції Ольга Трофімцева. В 2016 році було використано повністю квоти на мед, цукор, овес, ячмінну крупу та борошно, солод, кукурудзу, оброблені томати та інші продуктові групи.

Джерело: www.minagro.gov.ua

Підтримка виробників сільськогосподарської продукції з державного бюджету у 2017 році

У Державному бюджеті України на 2017 рік на програми підтримки для виробників сільськогосподарської продукції виділено 5,5 млрд. гривень, в тому числі по загальному фонду – 2,2 млрд. грн, по спеціальному – 3,3 млрд. грн.

Фінансова підтримка спрямовуватиметься за наступними напрямками:

- підтримка розвитку хмелярства, закладання молодих садів, виноградарств та ягідників і нагляд за ними – **75 млн. грн.**,
- підтримка галузі тваринництва – **170 млн. грн.**,
- здешевлення відсотків за кредитами – **300 млн. грн.**,
- надання кредитів фермерським господарствам – **65 млн. грн.**;
- фінансова підтримка заходів в агропромисловому комплексі та фінансова підтримка сільгоспвиробників **4 838 млн.грн.**

Слід зазначити, що з 01.01.2017 р. виключено з Податкового кодексу України ст. 209 (спецрежим з ПДВ для сільгосптоваровиробників). Водночас відповідно до змін внесених до Закону України “Про державну підтримку сільського господарства України” для розвитку сільськогосподарських товаровиробників та стимулювання виробництва сільськогосподарської продукції сільськогосподарським товаровиробникам, основною діяльністю яких є постачання сільськогосподарських товарів, вироблених ними на власних або орендованих основних засобах, надаватиметься бюджетна дотація.

Право на отримання бюджетної дотації мають сільськогосподарські товаровиробники, які здійснюють такі види діяльності:

- вирощування овочів і баштанних культур, коренеплодів і бульбоплодів таких як картопля тощо;
- вирощування зерняткових і кісточкових фруктів, вирощування ягід і їстівних горіхів;
- розведення великої рогатої худоби, коней, свиней, свійської птиці, інших тварин та виробництво м’яса;
- перероблення молока, виробництво масла, сиру та сметани;
- виробництво яєць та яєчних продуктів.

Для отримання державних дотацій сільськогосподарські товаровиробники мають бути внесені до Реєстру отримувачів бюджетної дотації. Для внесення до Реєстру отримувачів бюджетної дотації с/г товаровиробник подає до Державної фіскальної служби (ДФС) за місцем свого обліку як платника ПДВ заяву, згідно встановленої форми. Заява подається безпосередньо керівником або представником сільськогосподарського товаровиробника з обов'язковим документальним підтвердженням особи та її повноважень.

У заяві зазначаються:

- підстави для внесення сільськогосподарського товаровиробника до Реєстру;
- перелік видів діяльності такого сільськогосподарського товаровиробника, здійснення яких дає право на отримання бюджетної дотації

Відмовити у внесенні до Реєстру орган ДФС може, якщо за результатами розгляду заяви встановлено, що:

- сільгосптоваровиробник не відповідає вимогам щодо питомої ваги вартості сільськогосподарських товарів у вартості всіх товарів, поставлених сільськогосподарським товаровиробником (75% і більше),
- або якщо сільгосптоваровиробник не зареєстрований платником ПДВ,
- або щодо такого товаровиробника прийнято рішення про припинення.

У разі відсутності підстав для відмови, дані про такого сільгосптоваровиробника вносяться до Реєстру протягом трьох робочих днів після надходження від нього заяви.

Джерело: Департамент агропромислового розвитку Львівської облдержадміністрації.

**За підвищенням зарплат
до 3200 грн у кожній області
стежитимуть міжвідомчі робочі групи**

За дорученням Прем'єр-міністра України Володимира Гройсмана від 11 січня 2017 року в Уряді створена робоча група на чолі з профільним Віце-прем'єр-міністром Павлом Розенком, що відслідковуватиме реалізацію рішення щодо підвищення мінімальної заробітної плати удвічі. Такі ж спеціальні робочі групи будуть створені в областях та містах України.

Найближчим часом буде створено комунікаційні можливості, щоб люди повідомляли конкретно, де, на якому підприємстві не виплачується заробітна плата, або занижується, або приховується, і ми будемо дуже чітко реагувати, тому що в областях і містах будуть створені спеціальні робочі групи, які за перший період часу будуть відслідковувати і допомагати відновлювати справедливість на місцях", – повідомив Прем'єр-міністр В. Гройсман.

Джерело: www.kmtu.gov.ua

На Львівщині власники земельних паїв за оренду землі отримали 250 млн грн виплат

Власники паїв у Львівській області отримали 250,4 млн грн оплати за надання в користування своїх земельних ділянок. Середній розмір орендної плати по області за 2016 р. становить 1132 грн/га, що на 28% більше ніж у 2015 р.

Як повідомляють у головному управлінні Держгеокадастру у Львівській області, загалом аграрії регіону уклали з власниками земельних часток (паїв) 189 тисяч договорів оренди на землі загальною площею 271,8 тис га. Переважна кількість укладених угод оренди середньострокова на термін 8-10 років.

Відзначимо, що минулого року зросла кількість укладених угод на 24 тис, додатково пайовиками передано в оренду агропідприємствам 24,8 тис га, відповідно збільшилась і загальна сума виплат пайовикам на 106,4 млн грн. Зросла кількість угод укладених на суму більше 7% від нормативної грошової оцінки землі (минулого року укладено 2138 таких угод, а у 2015 році вже 1278 угод).

Оплата власниками земельних паїв здійснюється переважно в натуральній формі (сільськогосподарською продукцією) – 52,4%, у 47,5% від укладених угод оренди власники паїв обрали виплату грошима – 146 млн грн та послугами – 0,1%.

Джерело: www.loda.gov.ua

На підтримку галузі тваринництва з Державного бюджету агровиробники Львівщини отримали понад 200 тис гривень

На підтримку галузі тваринництва з Державного бюджету України агровиробники Львівської області отримали 218,9 тис гривень. Учасниками державної програми в області стали три підприємства, які закупили 40 голів племінних тварин для розширення діяльності господарства з виробництва молока та м'яса, зокрема ФГ “Фаворит КІМ” Стрийського району, ФГ “Мідас” та ФГ “Сподівання” Самбірського району. Про це виданню повідомила заступник директора Департаменту агропромислового розвитку Львівської облдержадміністрації Людмила Гончаренко.

Джерело: Департамент агропромислового розвитку Львівської облдержадміністрації

Держпродспоживслужбі України передали функції контролю за якістю зерна та реєстрації сільськогосподарської техніки

Постановою Кабінету Міністрів від 28 грудня 2016 року № 1018 внесено зміни до Положення про Державну службу України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів (Держпродспоживслужбу). Згідно з змінами, Держпродспоживслужбі передаються функції та повноваження Держсільгоспінспекції України щодо організації та здійснення державного нагляду (контролю) за якістю зерна та продуктів його переробки, а також у частині дотримання заходів біологічної і генетичної безпеки щодо сільськогосподарських рослин при створенні, дослідженні та практичному використанні ГМО у відкритих системах на підприємствах, в установах і організаціях агропромислового комплексу незалежно від їх підпорядкування і форми власності та здійснення радіаційного контролю за рівнем радіоактивного забруднення сільськогосподарської продукції і продуктів харчування.

Постановою Кабміну №1051 від 28 грудня 2016 р. на Держпродспоживслужбу України покладено також повноваження з реєстрації сільськогосподарської техніки і контролю за експлуатацією та технічним станом машин.

Джерело: www.agrotimes.net

Мінагрополітики запропонував ввести нормативи якісного складу ґрунту

30 грудня 2016 р. на офіційній інтернет-сторінці Мінагрополітики оприлюднено проект Постанови Кабінету Міністрів України “Про нормативи якісного стану ґрунтів”.

В пояснювальній записці до Проекту постанови зазначено, що його розроблено на виконання пункту 2 Національного плану дій щодо боротьби з деградацією земель та опустелювання затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 30 березня 2016 р. № 271-р “Про затвердження Національного плану дій щодо боротьби з деградацією земель та опустелювання”.

Статтею 165 Земельного кодексу України, статтею 30 Закону України “Про охорону земель” встановлено, що одним з нормативів якій встановлюється у галузі охорони земель та відтворення родючості ґрунтів є – нормативи якісного стану ґрунтів.

Нормативи якісного стану ґрунтів встановлюються з метою запобігання їх виснаженню і використовуються для здійснення власником землі контролю за якісним станом ґрунтів. Нормативи якісного стану ґрунтів визначають рівень забруднення, оптимальний вміст поживних речовин, фізико-хімічні властивості тощо.

Джерело: www.minagro.gov.ua

Терміни розрахунків після звільнення. Коли працівник повинен отримати свої гроші

При звільненні працівника виплата всіх сум, що належать йому від підприємства, установи, організації здійснюється в день звільнення.

Якщо працівник в день звільнення не працював, то зазначені суми мають бути виплачені не пізніше наступного дня після пред'явлення звільненим працівником вимоги про розрахунок.

Про нараховані суми, належні працівникові при звільненні, власник або уповноважений ним орган повинен письмово повідомити працівника перед виплатою зазначених сум.

В разі невиплати з вини власника або уповноваженого ним органу належних звільненому працівникові сум у встановлені строки, при відсутності спору про їх розмір підприємство, установа, організація повинні виплатити працівникові його середній заробіток за весь час затримки по день фактичного розрахунку.

А при наявності спору про розміри належних звільненому працівникові сум власник або уповноважений ним орган повинен сплатити відшкодування в тому разі, коли спір вирішено на користь працівника. Якщо спір вирішено на користь працівника частково, то розмір відшкодування за час затримки визначає орган, який виносить рішення по суті спору.

У випадку, якщо звільнений працівник до одержання остаточного розрахунку влаштується на іншу роботу, розмір компенсації зменшується на суму заробітної плати, одержаної за новим місцем праці.

Джерело: Головне управління Держпраці у Львівській області

Джерело: www.sugarworld.org

Що треба знати про відумерлу спадщину?

Карина Павлюк, старший юрист, ЮФ Eterna Law

Що таке відумерла спадщина та хто має на неї право?

- Законодавством України передбачено право органів місцевого самоврядування (територіальних громад) на одержання в судовому порядку у власність майна, що входить до складу відумерлої спадщини. Правовими підставами визнання спадщини відумерлою можуть бути відсутність спадкоємців за заповітом та за законом, позбавлення їх права на спадкування, неприйняття або відмова від прийняття ними спадщини.

Які закони регулюють це питання?

- Донедавна на практиці виникало багато проблем, пов'язаних із застосуванням вказаних норм. Так правом на отримання у власність «відумерлого нерухомого майна» (в тому числі земельних ділянок) були наділені територіальні громади не за місцем знаходження майна, а за місцем відкриття спадщини, тобто, як правило, за останнім місцем проживання померлого. При цьому був абсолютно не врегульований механізм, за яким територіальна громада за місцем відкриття спадщини могла дізнатись про наявність такої земельної ділянки, тим більше в іншому регіоні. Це призводило до того, що величезна кількість землі тривалий час могла знаходитись у абсолютно невизначеному стані.

Невизначеність статусу землі або унеможливлювала її використання за цільовим призначенням в принципі, що призводило до її «простою», або породжувала необхідність вдавання до незаконних схем (укладення договорів охорони спадкового майна, договорів управління спадщиною тощо).

Досить хитким було також питання передачі нерухомого майна в управління. Зокрема був встановлений обов'язок нотаріуса укладати договори на управління спадщиною з іншими особами в разі відсутності спадкоємців або виконавця заповіту, якщо у складі спадщини було майно, яке потребувало догляду. Реалізація на практиці такого положення призводила до додаткових витрат для органів місцевого самоврядування, пов'язаних з оплатою послуг з управління майном.

З метою налагодження процедури виявлення нерухомого майна (зокрема земельних ділянок), що входить до складу відумерлої спадщини, а також збільшення обсягів надходжень до місцевих бюджетів за рахунок нерухомого майна, що знаходиться на території відповідної територіальної громади, 20 вересня 2016 року було прийнято Закон України «Про внесення змін до деяких

законодавчих актів України щодо правової долі земельних ділянок, власники яких померли» (№1533-VIII).

Хто може керувати відумерлою спадщиною?

- Віднині право на отримання у власність «відумерлого нерухомого майна» передано виключно територіальній громаді за місцем розташування такого майна, що забезпечить його подальше більш раціональне та продумане використання за цільовим призначенням.

Право на управління майном закріплене безпосередньо за сільською, селищною, міською радою за місцезнаходженням земельної ділянки.

При цьому особа, яка управляє спадщиною, у складі якої є земельна ділянка сільськогосподарського призначення, що не перебуває в оренді, набула права передати таку земельну ділянку в оренду на строк до моменту державної реєстрації права власності спадкоємця на земельну ділянку або до набрання чинності рішенням суду про визнання спадщини відумерлою.

Важливою нормою Закону є також надання права ініціювати в судовому порядку питання про визнання спадщини відумерлою не тільки територіальним громадам, але і кредиторам померлого, а щодо земельних ділянок сільськогосподарського призначення – також і власникам або користувачам суміжних земельних ділянок. Це дозволить значно пришвидшити процес «ідентифікації» відумерлого майна.

Варто зазначити, що досить часто майно залишається «безхазяйним» після смерті спадкодавця через те, що потенційні спадкоємці можуть про нього просто не знати. Особливо актуальною ця проблема є в разі їх проживання за кордоном.

Якщо потенційний спадкоємець довгий час жив за кордоном, чи може він отримати свою землю?

- Якщо українець проживає за кордоном і знає про наявність майна в Україні, яке потенційно йому може належати, наша порада - слідкувати за таким майном і знайти можливість вчасно подати нотаріусу заяву про прийняття спадщини (в рамках 6-міс. строку з моменту смерті спадкодавця). В разі пропуску 6-міс. строку в подальшому можна клопотати в судовому порядку про надання додаткового строку для прийняття спадщини. Але в такому разі слід подбати про поважність причин, з яких встановлений законодавством строк для прийняття спадщини був пропущений.

Варто також мати на увазі, що якщо внаслідок виїзду за кордон на постійне місце проживання українець змінив громадянство, і його статус відносно України змінився (він став «іноземцем»), то в разі спадкування землі сільськогосподарського призначення з'являється обов'язок по її відчуженню протягом одного року (як для всіх іноземців).

Джерело: www.agravery.com

Глобальне потепління задає аграріям курс на томати та рис

Глобальне потепління відкрило значні можливості для розширення асортименту вирощуваних сільськогосподарських культур в Україні. Завдяки пом'якшенню зим в Україні покращилися умови перезимівлі озимих. Про це повідомляє завідувач відділом агрометеорології Гідрометцентру України Тетяна Адаменко.

Якщо в період, який був визначений за стандарт, щорічно вимерзало 25-27% і навіть до 30% площ, то за останні 25 років в середньому цей показник сягає 10-12%. Це результат декількох сезонів, коли через глобальне потепління не сформувався сніговий покрив. Зазвичай тепер в Україні вимерзає всього 3-5% озимих.

Оскільки зими стали теплішими, то зменшилася глибина промерзання ґрунту, зросло засвоєння вологи ґрунтом і збільшилися її запаси навесні. В результаті в ХХІ столітті було всього 2 весняних посухи (через низьку кількість опадів взимку), які призвели до істотної втрати врожаю.

«Якщо 20 років тому соняшник добре родив тільки в південно-східній частині країни, то зараз – і в Чернівецькій, Житомирській, Київській, Чернігівській областях, тобто на Поліссі. Якщо колись на Поліссі кукурудзу вирощували у великих господарствах тільки на силос, оскільки вона не визрівала, то зараз вона і там гарантовано забезпечує 3-4 т/га зерна. Звичайно, для Полісся слід підбирати ранні сорти. Так само хороші умови по всій території країни складаються для томатів, сої та ряду інших теплолюбних культур», – зазначає експерт.

Потепління в зонах Степу та Лісостепу дозволило аграріям вирощувати тут пізні сорти кукурудзи. Саме завдяки потеплінню середня врожайність цієї культури в Україні так різко збільшилася за останні роки.

«Більше того, в Україні з'явилася нова природна зона – сухі субтропіки. Адже зараз сума активних температур на материковій частині країни досягає 38 °С, а в степовому Криму – 39 °С, тоді як в стандартне 30-річчя вона ніде не перевищувала 34 °С. Все це дозволяє отримувати стабільні врожаї таких культур, як рис або бавовна. Якщо нинішня тенденція збережеться, то років через 10 настане час для експериментів над цитрусовими», – додає Тетяна Адаменко.

Джерело: www.agroportal.ua

Україна збільшує експорт равликів

За останніх три роки Україна наростила обсяги експорту равликів. У 2013 р. українські виробники експортували 3 тонни моллюсків, у 2014 – 58 т, у 2015 – 260 т, а за перших 10 місяців поточного року експортовано 347 тонн. Для порівняння за 10 місяців цього року за кордон було поставлено лише 51 тонна українського сала, а баранини – 9 тонн.

Українських моллюсків купують наразі лише дві країни Румунія (25%) та Литва (75%), їх частка може змінюватися на протилежну через невеликі експортні об'єми. Наприклад, минулого року тенденції були протилежні: в Румунію ми поставили 3/4 об'ємів, а в Литву – 1/4. Вітчизняні равлики завозяться як сировина, яка в середньому коштує у 5 разів дешевше за готовий продукт. Середня ціна кілограма продукції становить 1 дол США/кг. До зазначених країн продукція потрапляє охолодженою, обробляється і знову відправляється на експорт, але вже за ціною в середньому 6,5 дол США/кг із Румунії та 5,5 дол США/кг з Литви. Кінцевими країнами споживачами наших моллюсків в основному є Франція, Угорщина, Італія та Польща.

Наші сусіди з Білорусі, навпаки, переважним чином більшість вирощених моллюсків відправляють відразу до кінцевого споживача Франції, Угорщини та Чехії, і лише невелику частку експортують до Литви та Румунії. Середня ціна за 1 кг білоруського експортного равлика складає 3,5 дол. США.

Джерело: www.usab.ua

Україна вдвічі збільшила експорт абрикосів, вишень, черешень, персиків і слив

Україна в 2016 році відправила на експорт 1,9 тис. тонн абрикосів, вишень, черешень, персиків і слив на суму 871 тис. дол. США. Обсяг зріс порівняно з 2015 роком більше, ніж удвічі (з 897 тонн), а вартість (з 547 тис. дол. США) – на 59%. Про це повідомили у Державній фіскальній службі України.

Лева частка експорту припадає на Білорусь: 89,4% у 2016 році та 99,5% – у 2015 році.

Імпорт абрикосів, вишень, черешень, персиків і слив минулого року тим часом зріс на 54% – до 29,6 тис. тонн з 19,2 тис. тонн у 2015 році. А його вартість – лише на 4,2% до 19,8 млн дол. США з 19 млн дол. США у 2015 році.

Джерело: www.agrotimes.net

Ціни на картоплю в Україні продовжують зростати

Позитивний тренд на ринку картоплі в Україні набирає обертів. Цього тижня був зафіксований черговий і досить суттєвий стрибок ціни, який помітили перш за все покупці Західного регіону. Так, за даними «Інфо-Шувар», на найбільшому в Західному регіоні гуртовому ринку «Шувар» у Львові тільки протягом минулого тижня картопля подорожчала майже на третину.

Так, якщо ще 5 січня на майданчику для торгівлі з автомобілів ОРСП «Шувар» картоплю великим гуртом пропонували по 3,0-3,3 грн/кг, то сьогодні ціни вже сягнули 4,0-4,2 грн/кг. Слід відмітити, що на формування цін на ринку зараз впливає погода. Через сильні морози пропозиція картоплі та інших овочів на відкритому майданчику «Шувару» помітно скоротилась, а попит тримається досить стабільним. Саме це дозволяє продавцям підвищувати ціни.

Підвищення ціни цього тижня також було зафіксоване і у Києві на ринку «Столичний», де за вказаний період картопля подорожчала на 7-10%.

«Підвищення ціни на картоплю у другій половині поточного сезону не є несподіванкою. Ще на початку осені було зрозуміло, що врожай 2016 року буде меншим, крім того, значна частина картоплі була непридатна для зберігання через погану якість, – коментує ситуацію Тетяна Гетьман, незалежний експерт плодоовочевому ринку Східної Європи. – Тенденція до підвищення ціни можна було відчувати ще в середині грудня, але тоді мова йшла про картоплю високої якості, а зараз ціни зростають і на картоплю середньої якості».

Нагадаємо, цього сезону серед усіх складових «борщового набору» зниження врожаю очікують саме щодо картоплі. Щодо капусти, моркви, буряків та цибулі навпаки – виробництво зросло у порівнянні з врожаєм 2015 року. Саме тому картопля зараз лишається єдиною товарною позицією з українського «борщу», яка з середини грудня поступово дорожчає, тоді як на інші складові ціни лишаються стабільно низькими.

Джерело: www.shuvar.com

Концепція обласної програми поводження з твердими побутовими відходами (ТПВ) на прикладі Львівщини

Андріян Фітьо, економічний аналітик, керівник
ГО «Український центр стратегій та розвитку»

Однією з найважливіших та найнагальніших проблем у Львівській області є продукування та накопичення відходів, об'єми яких зростають стрімкими темпами, і вже значно перевищують можливості безпечної переробки, знешкодження та утилізації.

Щорічно на Львівщині утворюється понад 650 тис. тон твердих побутових відходів. Накопичення такої кількості залишків діяльності людини негативно впливає на стан навколишнього природного середовища. Негативні впливи спричинені, в тому числі побутовими відходами проявляються, також у зниженні якості життя наших громадян, підвищенні захворюваності, як у дорослих так і дітей, погіршенні їх життєвих умов, зниженні продуктивності праці та погіршенні здоров'я загалом.

Критичним є те, що станом на сьогодні відсутня офіційна, затверджена обласною радою обласна програма поводження з ТПВ, так як Програма поводження з твердими побутовими відходами на період 2007-2015 років, затвердженої рішенням Львівської обласної ради № 310 від 12.06.2007 р., по-перше, вже давно морально застаріла, а по-друге, не є актуальною внаслідок сплину терміну.

Роботу над пропонованою Концепцією було розпочато ще на весні 2012 році з розумінням, що закінчується терміни Програми поводження з ТПВ на період 2007-2015 років. Більш того з'явився проект змін до Закону України «Про відходи» в якому передбачалась заборона захоронювати необроблені відходи починаючи з 01.01.2016 року. Зараз цю норму від терміновано до 01.01.2018 року. Отже, було розроблено цілісну обласну програму поводження з ТПВ на період 2013-2020.років, якій передбачалось, в тому числі, закриття та рекультивация Грибовицького полігону починаючи з 01.01.2016 року.

Саме головне, в основу нової програми закладено філософію «Нуль відходів». Звичайно, перехід до такого філософського концепту має бути поступовим, так як є надзвичайно вартісним. Як економічні передумови була орієнтація на соціальносправедливий тариф по усій території області. Це також, є одним з факторів доцільності розробки комплексної програми, а не для окремого окремого населеного пункту, яким є, наприклад, місто Львів.

Базові принципи:

- Кластерний підхід;
- Роздільний збір;
- Двоетапне перевезення;
- Переробка відходів;
- Безпечне депонування відходів;
- Єдина тарифна політика.

В основу нової програми покладено економічну модель розбиття на кластери, в яких основною одиницею є сміттєперевантажувальна станція, що є індустріальним парком. На такій станції здійснюється збір, первинна обробка не лише ТПВ але і переробляються будівельні відходи, чи відбувається депонування відпрацювавши свій ресурс автомобілів, акумуляторів і т.д.

Варто зазначити, що такий підхід дає можливість вирішити питання твердих побутових відходів не лише для Львівщини, але і для всієї України, особливо в контексті процесів децентралізації та Закону України «Про співробітництво територіальних громад».

Мета програми. Програма зорієнтована на досягнення двох пріоритетних цілей:

- створення умов для переходу від захоронення на полігонах ТПВ до системно-промислового обробітку таких відходів з виділення з їх складу значної кількості вторинної сировини з метою подальшого використання та залучення до кругообігу у виробничих та технологічних процесах;
- формування культури поводження з ТПВ, зменшення негативних впливів на біогеоценози Львівщини та прилеглих територій, створення безпечних умов для проживання та життєдіяльності населення.

З метою реалізації єдиної тарифної політики та мінімізації негативних впливів на навколишнє природне середовище пропонується *кластерний підхід* (рис.1)

Завдання програми. Програма передбачає реалізацію наступних заходів:

- створення в межах Львівської області чотирьох кластерів, запровадження роздільного збору, двоетапного вивезення ТПВ, будівництва сміттєпереробних заводів та полігонів ТПВ в кожному з кластерів;
- припинення операційної експлуатації полігону ТПВ «Збиранка», утилізацію несанкціонованих звалищ ТПВ;
- створення оптимальної господарської економічно-правової моделі щодо поводження з ТПВ;
- створення економічних умов залучення приватних інвестицій, формування досконалої моделі публічно-приватного партнерства;
- запровадження доступу громадськості до інформації та об'єктів пов'язаних з поводженням з ТВП.

Кінцеві рішення щодо завдань програми приймаються після широкого обговорення з громадськістю та органами місцевого самоврядування.

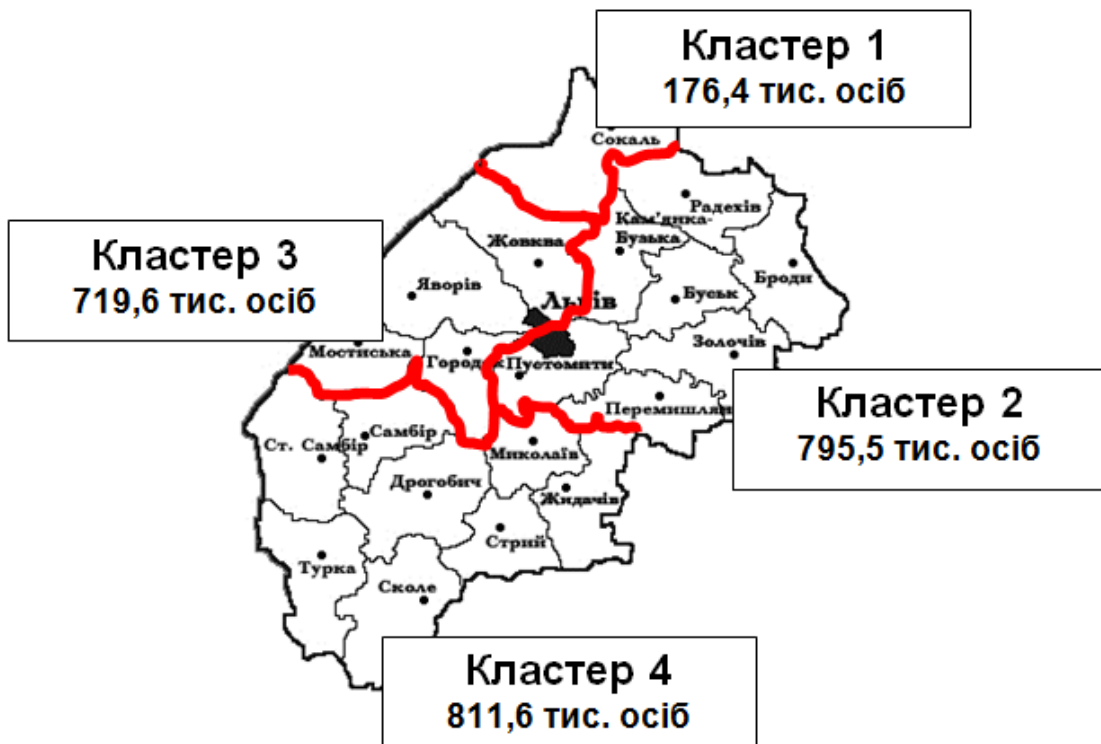

Рис.1. Кластерний підхід до формування системи поводження з ТПВ у Львівській області

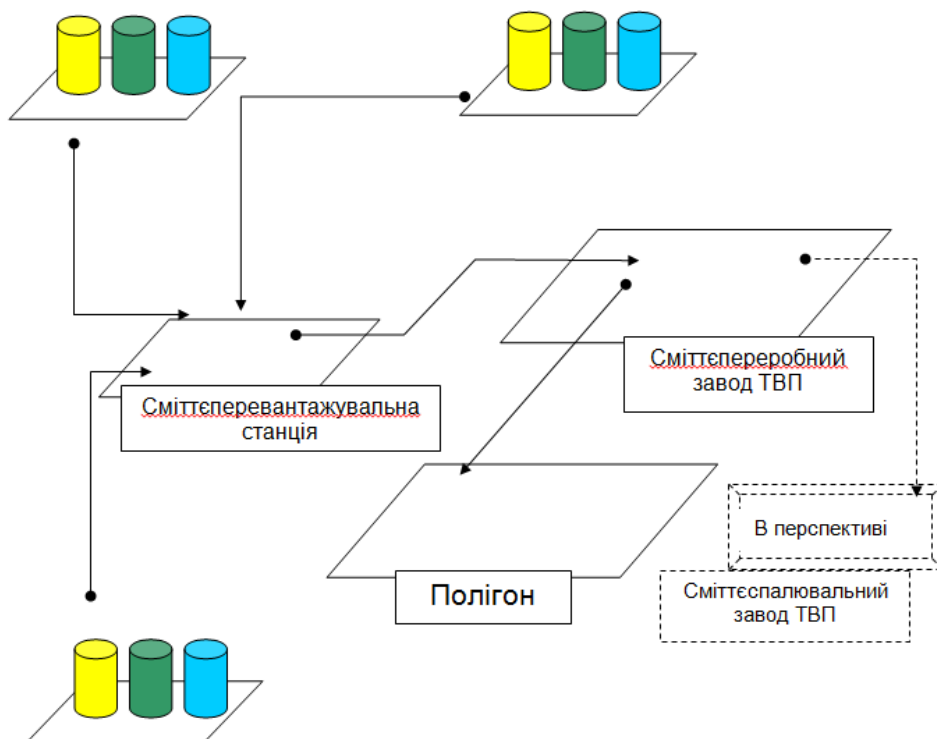

Рис.2. Концептуальна модель організації системи переробки ТПВ на регіональному рівні

Очікувані результати. Очікуванні результати від реалізації програми:

1. Перехід на повну переробку ТПВ.
2. Зменшення не менш ніж на 50 % маси і не менш ніж 70 % об'єму ТПВ, що підлягають захороненню.
3. Залучення не менш як 50 % ТПВ у повторний господарський обіг.
4. Ліквідація усіх несанкціонованих звалищ ТПВ до 2015 року.
5. Створення умов для унеможливлення виникнення нових несанкціонованих звалищ ТПВ.
6. Покращення санітарно-гігієнічної ситуації у Львівській області.
7. Усунення причин що спонукають до соціальних нестабільності стосовно об'єктів поводження з ТПВ.

X СПЕЦІАЛІЗОВАНА ВИСТАВКА

АГРОТЕХНІКА

**1 - 3 березня
2017**

Місце проведення:

Арена Львів, АРЕНА ЛЬВІВ

вул. Стрийська, 199, Львів

■ **СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКА ТЕХНІКА:**

- ✓ трактори, міні-трактори, мотоблоки
- ✓ культиватори
- ✓ кормоподрібноувачі, обприскувачі
- ✓ картоплесаджалки
- ✓ плуги, сівалки, косарки, копачки
- ✓ зерноочисні машини
- ✓ комплектуючі та запчастини

■ **ОБЛАДНАННЯ ДЛЯ ТВАРИННИЦТВА**

■ **КОРМИ**

■ **ЗАСОБИ ЗАХИСТУ РОСЛИН**

■ **ДОБРИВА**

■ **НАСІННЯ, САДЖАНЦІ та ін.**

За підтримки

Департамент АГР ПОДА

Генеральний медіа-партнер

Аналітичний партнер

Генеральний інтернет-партнер

Інформаційні спонсори

Контакти

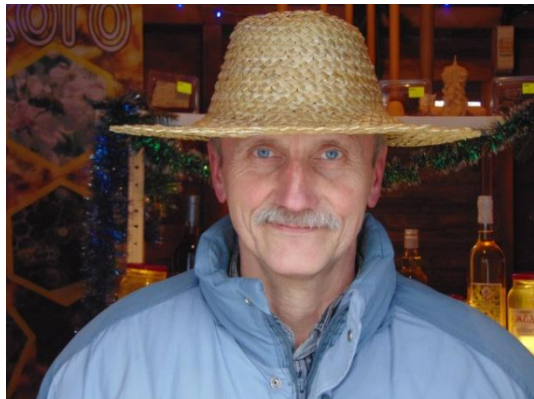
тел./факс: (032) 244-18-88

e-mail: expolviv@gmail.com

web: www.expolviv.ua

Організатор

Галузь бджільництва відіграє важливе значення для розвитку сільського господарства та забезпечує важливі валютні надходження від експорту продукції. Про власний успішний досвід пасічництва читачам видання розповів бджоляр з Пустомитівського району Львівщини Леонід Ходаківський.

Філософія життя справжнього пасічника полягає в органічному плеканні Божої комахи – Леонід Ходаківський

- Розкажіть будь ласка про історію створення Вашої пасіки?

Л.Х.: Пасіку засновано в 1985 році в затишній місцевості з садом недалеко від міста Винники. Напевно потяг до пасічництва в нашій родині був генетично закладений, оскільки мій дід мав 20 бджолосімей, прадід 70 ще наприкінці XIX ст. І мій син також охоче переймає засади бджолярської професії. Я дуже хотів утримувати бджіл і як тільки з'явилися можливості одразу почав утримувати власну пасіку. Спеціалізованої освіти я не мав, тому закінчив спеціальні курси на початку 1990-х років, які проводилися у Львівському національному університеті ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького. Самостійно вивчав спеціалізовану галузеву літературу, шукав знайомих пасічників, слухав досвідчених бджолярів з братства пасічників "Рій". Після 2000 року на нашій пасіці отримується близько 100 бджолосімей, хоча щорічно кількість коливається на 5 % в одну чи іншу сторону. Наша пасіка кочового типу, що дозволяє транспортувати вулики в різні регіони та отримувати різні види медів. Домінуюча порода бджіл на пасіці – Карпатська бджола, порода якої добре зимує і стійка до хвороб. Маю також невеликий апітерапевтичний будинок, переважно для оздоровлення знайомих та родичів.

- Який асортимент продукції пропонуєте на ринку?

Л.Х.: Ми пропонуємо споживачам широкий асортимент медів – карпатське різнотрав'я, польове різнотрав'я, гречаний, липовий, ріпаковий мед і лікувальні засоби – підмор, екстракт прополісу, забрус, перга, екстракт личинок воскової молі. Є також спеціальний набір "Різдвяного меду", коли в одній банці є 2-3 види медів. Реалізуємо мед переважно на ярмарках в межах Львівщини, зокрема і на ярмарку "Добрі традиції Галичини".

- *Які проблеми, на Вашу думку, істотно стримують розвиток бджільництва?*

- **Л.Х.:** Зазначені проблеми варто розділити з точки зору економічного та технологічного аспектів організації бджільництва. Економічні проблеми – це різке зниження платоспроможності населення в останні роки, що ускладнює збут продукції на внутрішньому ринку. Крім того, компанії, що здійснюють експорт меду переважно з центральних та південних областей України суттєво зменшили закупівельні ціни. Як правило медозбори в пасічників Західної України значно менша, ніж в центральних та південних областях (Одеська, Херсонська, Миколаївська, Полтавська, Запорізька). Проте якісні характеристики меду в західних областях України кращі і він ціниться вище. Раніше наші області домінували в розведенні чистопородних Карпатських бджіл і реалізації бджолопакетів в інші області, які продукують більше дешевих медів. Проте кон'юнктура змінюється і бджолярам нашої області доводиться переорієнтовуватися більшою мірою на виробництво меду також. Мед використовують при виробництві продукції різних галузей – від кондитерської продукції до виробництва тютюнових виробів.

Оскільки вартість пального в останні роки зросла, то бджіл з власної пасіки я транспортую на невеликі відстані в межах 100-150 км – в Тернопільську область для збору гречаного меду і в Старосамбірський та Турківський райони Львівщини для продукування меду Карпатського різнотрав'я. А раніше наша пасіка неодноразово була навіть в Одеській області для збору акацієвого меду.

З технологічної точки зору проблеми бджільництва в основному стосуються неконтрольованого застосування хімічних засобів захисту рослин при вирощуванні рослинницької продукції агровиробниками і використання хімічних препаратів при лікуванні бджіл. Залишки цих препаратів також можуть потрапляти у продукцію бджільництва, яка реалізується кінцевим споживачам. В країнах Європи вже є підходи щодо застосування фітопрепаратів при лікуванні бджіл, але це триваліший процес, а тому більшість бджолярів в Україні віддають перевагу швидким і більш перевіреним методам лікування.

- В діяльності яких галузевих громадських організаціях Ви приймаєте активну участь?

- **Л.Х.:** Приймаємо активну участь в діяльності Братства Пасічників “Рій” на Львівщині, а також “Гільдії медоварів України” та обласному її відділенні. В Братстві Пасічників “Рій” одержую корисну і цікаву інформацію про сучасні технології бджільництва, активно співпрацюємо з колегами з Польщі в обміні досвідом та знаннями. В другій організації ми об’єдналися для відродження традиції виробництва питних медів – напоїв, які є оздоровчими і не викликають звикання до алкоголю. Захоплююсь також апітерапією. Спонукало зайнятися апітерапією те, що вся продукція бджільництва – від божої комахи, і ними можна, – при правильно обраній схемі та підходах, – лікувати практично всі хвороби. У Києві в ННЦ “Інститут бджільництва імені П. І. Прокоповича” проводилися курси по апітерапії, вивчав також досвід Житомирської області і після накопичення актуального досвіду і знань щодо конструкції побудував апітерапевтичний будиночок в себе.

В країнах ЄС держава надає значну підтримку розвитку галузей бджільництва, наприклад компенсуючи до 50 % вартості при купівлі обладнання і технічних засобів. Тому бджоларі в ЄС зацікавлені бути членами галузевих асоціацій, оскільки в інших випадках можливості одержання державної підтримки обмежені. До речі, в Україні в 1990-х роках діяла програма фінансової підтримки бджоларів. Відповідно до програми, фінансова підтримка в сумі 6-9 грн на одну бджолосім’ю надавалася лише у випадку членства пасічника в галузевій обласній асоціації бджоларів. Звісно, подібна сума не була дуже критичною для бджоларів, проте також стимулювала гуртуватися в громадські організації.

- Чи переймають традиції ведення пасіництва члени Вашої сім’ї?

- **Л.Х.:** Мій син Володимир завершив навчання в Гадяцькому аграрному училищі в Полтавській області по професії бджоларя. Директор училища Наталія Сенчук приділяє дуже вагомому увагу забезпеченню високої якості навчального процесу і

контролює фаховість викладання. На даний час завдяки програмі міжнародних обмінів Гадяцького аграрного училища, Володимир навчається в Технікумі бджільництва в м. Пшчеля Воля (Люблінське воєводство, Польща). Я дуже тішуся, що Володимир хоче продовжити сімейну традицію пасіництва і вже зараз він мені дуже допомагає у періоди канікул.

Розмову вів Ігор Вуйцик.

Державна установа «Львівська обласна фітосанітарна лабораторія»

Надія Кіш, директор ДУ «Львівська обласна фітосанітарна лабораторія»

В грудні 1939 р. була створена міжобласна карантинна лабораторія по західних областях УРСР. Основне завдання, яке вона виконувала – це проведення обстежень та експертизи посівів картоплі на виявлення раку картоплі.

В червні 1941 р. діяльність лабораторії була перервана початком Великої вітчизняної війни. Після звільнення Львівської області від німецько-фашистської окупації лабораторія відновила свою діяльність в серпні 1944 р., під керівництвом Сажина Дмитра Панкратовича.

З цього часу по червень 1947 р. лабораторія входила в Державну інспекцію по насінницькому контролю і карантину сільськогосподарських рослин Народного комісаріату землеробства СРСР по Львівській області.

В липні 1947 р. на підставі наказу Міністерства Сільського Господарства СРСР була перейменована в Державну інспекцію з карантину сільськогосподарських рослин МСГ СРСР по Львівській області.

В березні 1968 р. вона була перейменована в Прикордонну державну інспекцію з карантину рослин МСГ СРСР по Львівській області.

Державна установа “Львівська обласна фітосанітарна лабораторія” створена у 2012 р. відповідно до Положення про Державну ветеринарну та фітосанітарну службу України і належала до сфери управління Державної ветеринарної та фітосанітарної служби України.

На сьогоднішній день Державна установа “Львівська обласна фітосанітарна лабораторія” підпорядкована Державній службі України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів та належить до сфери її управління.

Спрямування та координація діяльності Львівської фітолабораторії покладено на Департамент фітосанітарної безпеки, контролю у сфері насінництва та розсадництва Держпродспоживслужби.

До складу лабораторії входять: відділ фітосанітарних процедур, відділ фітосанітарного аналізу, відділ біологічного захисту, відділ бухгалтерського обліку і фінансової звітності, загальний відділ. Згідно штатного розпису у Державній установі «Львівська обласна фітосанітарна лабораторія» працює 46 фахівців.

Основним завданням лабораторії є своєчасне і якісне проведення фітосанітарної експертизи об'єктів регулювання, що імпортуються, експортуються та переміщуються територією України та проведення обстежень сільськогосподарських, лісових угідь та угідь несільськогосподарського призначення. Для його виконання лабораторія має в своєму розпорядженні потужну матеріально-технічну базу, сучасне обладнання, оргтехніку, інтернет-зв'язок, відповідну літературу (визначники, методичні матеріали сучасних українських та іноземних видань), кваліфікованих фахівців.

Перед лабораторією поставлені такі завдання:

- виконання комплексу заходів, що спрямовані на охорону території України від занесення та інтродукції регульованих шкідливих організмів;
- визначення фітосанітарного стану об'єктів регулювання, що імпортуються, експортуються, реекспортуються, перевозяться в межах України або транзитом територією України;
- проведення фітосанітарної експертизи об'єктів регулювання;
- вивчення видового складу, біології та екології регульованих шкідливих організмів та розробка прогнозу їх поширення;
- участь у проведенні аналізу ризику шкодочинності та визначення карантинного значення виявлених організмів, розробка та надання рекомендацій по здійсненню заходів, спрямованих на їх локалізацію та ліквідацію;
- виготовлення, зберігання та реалізація мікробіологічних засобів захисту рослин та визначення ефективності мікробіологічних препаратів, у тому числі інокулянтів та ентомофагів;
- організація та проведення навчання працівників, які безпосередньо виконують роботи із карантину та захисту рослин;
- надання фахових консультацій з питань карантину та захисту рослин.

У відділі фітосанітарного аналізу є фахівці-ентомологи, які визначають кліщів та комах, мікологи - грибкові захворювання, бактеріологи, вірусологи, фітогельмінтологи та гербологи, які визначають, як насіння, так і рослини бур'янів. Фахівці лабораторії високої кваліфікації, є фахівці з багаторічним досвідом роботи і молоді спеціалісти.

Лабораторія забезпечена лабораторним обладнанням, інвентарем, реактивами для проведення фітосанітарної експертизи. Відділ фітосанітарного аналізу державної установи «Львівська обласна фітосанітарна лабораторія» атестований на проведення ентомологічної, мікологічної, бактеріологічної, вірусологічної, фітогельмінтологічної, гербологічної експертиз.

На сьогоднішній день фахівцям доводиться аналізувати різноманітні об'єкти регулювання, серед яких: овочі, фрукти, зерно, насіння, деревина, вироби з деревини, ґрунт, торф, тощо. Тому при проведенні експертиз використовуються наступні методи: візуальний, мікроскопічний, просіювання, центрифугування, Бермана, біологічний, флотації, насичених розчинів, забарвлення пробочок, проварювання, відмивання ґрунту, поряд з традиційними методами, використовують найсучасніші методи: серологічний, метод імуноферментного аналізу, метод імунофлюорисценції, метод полімеразноланцюгової реакції, використання експрес-методу – імунострипів.

Фото 2. Провідний фітопатолог Львівської фітолабораторії І.Є. Гада проводить мікологічну експертизу деревини на виявлення карантинних та інших видів грибів

Фахівці регулярно підвищують свій фаховий рівень на стажуваннях та курсах підвищення кваліфікації. Так у 2016 році на базі Навчально-наукового інституту заочної та післядипломної освіти Львівського національного аграрного університету підвищили кваліфікацію директори лабораторій та їх заступники, а також фахівці лабораторій по кожному напрямку експертизи, а саме – ентомологи, мікологи, фітогельмінтологи, гербологи, та бактеріологи і вірусологи. Навчання проводилось, як на базі університету, так і на базі лабораторії.

Фахівці лабораторії на практичних заняттях поділились своїм досвідом та здобутками з фахівцями лабораторій всієї України. Крім того на базі лабораторії постійно проводяться твінінги – навчання за участю міжнародних експертів країн Євросоюзу – Німеччини, Франції та Латвії.

Регулярно поновлюється інформація на сайті ДУ «Львівська обласна фітосанітарна лабораторія» <http://www.fitolab.lviv.ua>. На даному сайті можна ознайомитись з карантинними організмами Львівської області, а саме: західним кукурудзяним жуком, раком картоплі, пасмом льону, бактеріальним опіком плодових, бактеріальним в'яненням кукурудзи, віспою слив, ризоманією буряків, неповірусом кільцевої плямитості тютюну, бактеріальним опіком плодових, золотистою картопляною нематодою, амброзією полинолистою, повитицями, та з регульованими некарантинними організмами, які мають карантинне значення на садивному та насінневному матеріалі – каліфорнійською щитівкою та двома видами стеблових нематод.

В цих статтях описані заходи боротьби та запобігання подальшого поширення цих організмів за межі вогнищ зараження. Завдяки цим заходам були скасовані карантинні обмеження по бактеріальному опіку плодових. Крім того, на сайті лабораторії, на прохання фермерських господарств, розміщені статті по інших шкідливих організмах, як мають шкодочинне значення та наносять значні втрати врожаю.

Фахівці лабораторії тісно співпрацюють з науковцями вищих навчальних закладів Львівської області, а саме: Львівським національним аграрним університетом, Львівським національним університетом ім. І.Франка, Національним лісотехнічним університетом України, Львівським інститутом економіки та туризму. Крім того співпрацюють з фахівцями відділу методологічного прогнозування та біологічного захисту Державної фітосанітарної інспекції Львівської області, а також з фахівцями природознавчого музею та Львівлісозахисту.

Із вступом України в СОТ підвищились вимоги до рослинної продукції, яка імпортується чи експортується з України. Тому особлива увага приділяється впровадженню в роботу сучасних ефективних методів експертизи.

Одним з таких методів, який ми застосовуємо в своїй роботі, є метод імунофлюоресценції (ІФ).

Використання імунофлюоресцентного методу слід застосовувати в комплексі з іншими методами (ПЛР, ІФА), що дає можливість отримати повну інформацію про наявність інфекції.

Фахівці лабораторії широко в практиці застосовують метод імуноферментного аналізу, який є досить ефективним особливо при визначенні вірусологічних захворювань. Завдяки цьому методу виявили вірусне захворювання ризоманію буряків.

Вперше ризоманію виявили на території області у 2004 р. До 2006 р. коренеплоди буряків направляли на експертизу в Інститут цукрових буряків НАНУ м. Київ. Тепер цю експертизу проводимо самі. Ще одним вірусним захворюванням, поширеним на теренах області, є шарка слив, яку також підтверджуємо методом ІФА.

Згідно Протоколів фітосанітарних та інспекційних вимог щодо експорту зерна ячменю, сої та кукурудзи з України до Китаю між Міністерством аграрної політики та продовольства України та Генеральною адміністрацією нагляду за якістю, інспекції та карантину Китайської Народної Республіки у нашу лабораторію надійшло і проаналізовано зразки рослин ячменю з Львівської, Житомирської областей. При проведенні фітосанітарної експертизи рослин ячменю методом ІФА вірус штрихуватості ячменю Barley stripe mosaic virus, який заборонено для ввезення до КНР не виявлено.

Методом ІФА було проаналізовано рослини сої з Львівської, Волинської, Рівненської та Житомирської областей.

При проведенні фітосанітарної експертизи на рослинах сої було виявлено з інших шкідливих організмів для України, але заборонених для ввезення до КНР: вперше в Україні було виявлено вірусне захворювання неповірус кільцевої плямистості тютюну, вірус мозаїки люцерни виявлено у Рівненській області, *Ditylenchus dipsaci* Filipjev – стеблеву нематоду виявлено у Львівській області.

Також методом ІФА було проаналізовано рослини кукурудзи з Львівської, Волинської, Рівненської, Тернопільської, Івано-Франківської та Харківської областей. При проведенні фітосанітарної експертизи на рослинах кукурудзи було виявлено *Pantoea stewartii* subsp. *Stewartii* – бактеріальне в'янення кукурудзи у Львівській, Волинській, Тернопільській, Івано-Франківській, Рівненській областях, а з інших шкідливих організмів для України, але заборонених для ввезення до КНР було виявлено Wheat streak mosaic virus – смугасту мозаїку пшениці у Львівській області.

Фахівцями Львівської фітоталорації для ідентифікації шкідливих організмів застосовується метод полімеразноланцюгової реакції.

Фото 3. Фахівець-вірусолог Дацишин М.Є. проводить експертизу методом ПЛР

Методом ПЛР вперше виявили бактеріальний опік плодів у 2010 р. Крім зразків з Львівської області фахівці лабораторії проводили експертизу зразків з Рівненської, Закарпатської, Вінницької областей. Підтвердили це захворювання фахівці ЦНДКЛ.

Використання методу – імунострипів дозволило проводити аналіз на протязі не більше 15 хвилин, а нижня границя візуального виявлення вірусів в неосвітленому екстракті рослини порівнюється з чутливістю твердофазного імуноферментного аналізу (ІФА). На один вимір потрібно 0,1-0,2 мл розчину, що тестується та відповідає екстракту з одного листка.

Спеціалісти лабораторії аналізують щороку велику кількість зразків. Так у 2015- 2016 роках на коренеплодах буряків, моркви з РП та Білорусії та хрону з Львівської області було виявлено 2 види нематод: стеблева нематода та стеблева нематода картоплі.

У піддонах з РП та в деревині з Львівської області було виявлено хвойну деревну нематоду. Немарковані піддони були знищені шляхом спалювання, коренеплоди хрону були заборонені до вивезення за кордон, хвойна деревина була використана для внутрішніх потреб.

У 2016 році при догляді імпортої плодовоовочевої продукції було виявлено *відсутні на території України*:

- південно-американську томатну міль в помідорах з Туреччини;
- персикову плодожерку в персиках з РП.

обмежено поширені:

- західного квіткового трипса на салаті з РП;
- сорго алепське в насінні люцерни з Сербії.

При догляді вітчизняних об'єктів регулювання було виявлено:

2 види відсутніх в Україні регульованих шкідливих організми:

- бактеріальне в'янення кукурудзи;
- буру гниль картоплі.

4 види обмежено-поширених на території РШО:

- зооспорангії раку картоплі в мертвому стані ;
- пасмо льону в насінні льону;
- повитиця польова в зерні проса;
- амброзія полинолиста в паливних гранулах.

У Львівській фітолабораторії в 2012 р. створено відділ біологічного захисту.

Даний відділ виробляє і реалізовує такі екологічно безпечні біологічні препарати для захисту сільськогосподарських культур, як бактороденцид та планриз.

Біологічні препарати надійно захищають врожай та безпечні для людей і довкілля. Їх використання не спричиняє жодного хімічного навантаження на ґрунт.

Фото 4. Семінар для фахівців переробних підприємств Львівщини

Бактороденцид – бактеріальний препарат для боротьби з мишоподібними гризунами.

Препарат являє собою вологе зерно пшениці, вівса, ячменю, жита, на якому вирощені бактерії Ісаченка. Смертельна доза для мишоподібних гризунів міститься у 2-3-х зернинах.

Основою бактороденциду є бактерії. Препарат найдоцільніше застосовувати проти мишоподібних гризунів на полях, пасовищах, лісосмугах, скиртах, складах і т.д. Норма витрати залежить від чисельності, видового складу та особливостей проживання гризунів.

В боротьбі з мишами та полівками на полях, луках і у садах витрачають 2 кг препарату на 1 га, в скиртах – 5-30 г на 1 м³, у парниках, теплицях, складах з насіннєвою продукцією – 50-100 г на 100 м².

Найкращими періодами для застосування бактороденциду проти мишоподібних гризунів є рання весна та пізня осінь.

Планриз застосовують для передпосівної обробки насіння зернових, зернобобових, овочевих культур, бульб картоплі, коренеплодів. Він має антимікробні і ростостимулюючі властивості. Також препарат застосовується для обприскування у період вегетації зернових і зернобобових культур, овочевих, плодових культур, винограду, суниці, картоплі.

Діюча речовина: живі бактеріальні клітини *Pseudomonas fluorescens* штам AP-33, які виділені з природної ризосфери.

Спектр дії: грибні і бактеріальні фітопатогени – фузаріозні, гелмінтоспоріозні кореневі гнилі, фітофтороз, парша, борошниста роса, пероноспороз, оїдіум, мільдю, бактеріоз, антракноз.

Обробіток насіння препаратом Планриз необхідно проводити за 1-2 дні до посіву, в день посіву, краще у вечірні години.

Планриз екологічно безпечний препарат, нешкідливий для людей, комах, тварин. Сумісний із стимуляторами росту, мікроелементами.

Також планується цього року розпочати виробництво біопрепарату ризобофіт.

Основними завданнями відділу фітосанітарних процедур є:

- виконання комплексу заходів, що спрямовані на охорону території Львівської області від занесення та інтродукції регульованих шкідливих організмів;

- визначення фітосанітарного стану об'єктів регулювання, що імпортуються, експортуються, реекспортуються, перевозяться в межах України;

- проведення огляду, відбору зразків, обстеження об'єктів регулювання, разом з державними фітосанітарними інспекторами;

- участь у проведенні аналізу ризику шкідливості та визначення карантинного значення виявлених організмів, розробка та надання рекомендацій по здійсненню заходів, спрямованих на їх локалізацію та ліквідацію;

- надання фахових консультацій з питань карантину та захисту рослин;

- участь у розробці методики проведення огляду, обстеження об'єктів регулювання;

- разом з фітосанітарними інспекторами здійснення обстежень місць збереження та переробки продукції рослинного походження щодо зараженості шкідливими організмами, надання рекомендацій з їх знезараження, а також із проведення профілактики та винищувальних заходів у сільгосппідприємствах, фермерський та інших господарствах незалежно від форм власності;

- забезпечення проведення візуальних польових обстежень у місцях та населених пунктах, сільськогосподарських угіддях, багаторічних насадженнях, землях відчуження, пасовищах тощо на виявлення шкідливих організмів;

У 2016 році фахівцями відділу фітосанітарних процедур були проведені осінні ґрунтові розкопки на виявлення шкідників та фітонематод у Буському, Золочівському та Жидачівському районах. Після проведення фітосанітарної експертизи встановлено, що регульованих шкідливих організмів в зразках ґрунту не виявлено, виявлено інші шкідливі організми. Господарствам надані рекомендації щодо подальшого використання земельних площ.

Фото 5. Проведення ґрунтових розкопок фахівцями відділу фітосанітарних процедур

Йдучи в ногу з часом, спеціалісти фітолабораторії ставлять перед собою нові завдання, вдосконалюють свої навички, постійно працюють над підвищенням фахової майстерності, впроваджують в роботу сучасні методи.

З 2016 розпочалась активна робота по підготовці до акредитації згідно міжнародного стандарту ISO 17025. Впровадження ДСТУ ISO/ IEC 17025 має великі позитивні переваги: підвищує рівень довіри до результатів, результати визнаються на міжнародному рівні, що зменшує витрати підприємців, забезпечує прозорість проведення випробувань – від прийому зразка до видачі висновків випробувань.

Також з 2017 року ДУ «Львівська фітосанітарна лабораторія» розширює сферу діяльності в частині перевірок якості насіння та садивного матеріалу. Фахівцями лабораторії будуть здійснюватись дослідження насіння на наступні показники: вологість, схожість, забрудненість шкідниками, бур'янами, хворобами.

Фітосанітарним лабораторіям на сучасному етапі необхідно вирішувати проблеми, які не мали аналогів раніше. Але велике історичне минуле і традиції, які склалися в фітосанітарній службі, дозволяють висловити впевненість в успішному виконанні поставлених завдань. Сподіваємось на тісну співпрацю з сільгоспвиробниками та фахівцями переробних підприємств.

Наша адреса: Україна, 79011, м. Львів, вул. Вітовського, 18.

Контактна інформація: Кіш Надія Миколаївна, директор, тел.: (032)260-08-45, labkadry@ukr.net, lab.lviv@ukr.net; Григорович Ігор Іванович, завідувач відділу фітосанітарних процедур, (032)260 – 08-54, lab.lviv@ukr.net ; Колотило Олександра Миколаївна, завідувач відділу фітосанітарного аналізу, (032)260-08-45, lab.lviv@ukr.net

Чи в змозі нова економічна політика держави зупинити спадні процеси в галузі молочного тваринництва України?

Віктор Горбанюк, вчений агроном-економіст

Аналіз стану розвитку тваринництва в домогосподарствах населення України за останні роки показує, що ситуація в цій важливій для суспільства галузі народного господарства не тільки не стабілізується, а набуває незворотніх негативних наслідків, які потребують негайного реагування зі сторони державних органів управління, в тому числі і на місцях. Приведу деякі порівняння для підтвердження критичного стану, який набуває прогресуючого в даній ситуації значення.

Вплив зростаючих затрат на утримання корів на фоні товарності закупок (реалізовано до виробленого) молока в домогосподарствах населення України на ефективність ведення тваринництва за 9 міс. відповідних років наведено в табл1.

Таблиця 1.

Основні економічні показники виробництва молока в ОСГ населення України

	2013	2014	2015	2016	+, -	в %
Затрати на виробництво 1 т молока, грн/т **	2375	2710	3306	4010	+1635	+68,8
Зростання цін МПП на молоко закуплене у населення, грн/т	2274,5	2376,5	2769,5	3250	+975,5	+42,9
В порівнянні рік до року, у %	0	+4,5	+16,5	+17,3	х	х
Затрати на вир-во 1 т молока в порівнянні до закупівельних цін МПП в %	+4,4	+14,0	+19,4	+23,4	х	х
Питома вага закупівельних цін в структурі затрат, в %	95,7	87,7	83,8	81	-14,7 п.п.	х
Збитковість виробництва молока в ОСГ населення (дохід +, збиток -), млн. грн.	-144	-471	-595	-750	+306	+5,2 рази
Рівень рентабельності, (збитковості) в %	-4,2	-12,3	-16,2	-18,9	-14,7 п.п.	х
Рівень товарності (реалізовано до виробленого) в %	20,4	20,8	17,5	16,2	-4,2 п.п.	х

**** Примітка:** Затрати (собівартість) на виробництво молока в домогосподарствах населення розроблено по методиці напрацьованій автором на основі власних досліджень.

Джерело: розрахунки автора

Подібні диспропорції, при яких затрати на виробництво молока в домогосподарствах населення зростають значно вищими темпами, ніж ціни молочно-переробних підприємств (індекс росту затрат на виробництво 1 т молока за 9 місяців 2016 року до 2013 року в 1,68 разів вищий, ніж зростання закупівельних цін на молоко) призвели до різкого, нічим не обгрунтованого (крім економічних факторів) скороченням поголів'я корів, зменшенням виробництва і реалізації його по офіційних каналах збуту, про що свідчить таблиця 2.

Таблиця 2.

Характеристика розвитку молочного скотарства в Україні

	2013	2014	2015	2016	+, -	в %
Поголів'я корів, ст. на 01 жовтня відповідного року, тис. голів	2015,9	1897,9	1729,8	1668,2	-347,7	-17,2
Валове виробництво молока, тис. т	7017,8	6795,2	6342,5	6080,1	-937,7	-13,4
Заготівля молока від населення на МПП, тис. т.	1432,4	1412,6	1108,6	987	-445,4	-31,1

Джерело: розрахунки автора

Такі темпи зменшення поголів'я корів і валового виробництва молока в особистих селянських господарствах населення на фоні незначного збільшення його виробництва в сільськогосподарських підприємствах, прямо веде до продовольчої залежності від зарубіжних виробників і знищення власного виробництва.

І все це відбувається на фоні вкрай низького забезпечення молочною продукцією фізіологічних норм споживання українського суспільства, які за 2015 рік становили лише 210 кг з 380 кг і як наслідок, більше 3,5 мільйонів жителів, в тому числі діти, хворіють на такі хвороби за даними МОЗ України, як артрит, поліартрит, остеохондроз, артроз та ін.

Проведене в свій час автором дослідженнями на базі Інституту сільського господарства Карпатського регіону НААН України при безпосередній участі його директора, академіка НААН України Г.М. Седіло в особистих господарствах населення Золочівського району Львівської області засвідчили наростання вище приведених проблем і необхідності вжиття рішучих заходів впливу на їх нейтралізацію і нерозповсюдження по всіх областях України.

Відсутність глибокого і системного аналізу ринку молока і молочних продуктів в системі «товаровиробник – заготівля – переробне підприємство – торгівля – споживач», недостатній вплив державних органів на процеси, які тут відбуваються, призвів до повного розбалансування цього важливого продовольчого сегменту економіки України. Ситуація, яка склалася на внутрішньому молочному ринку України набуває ознак руйнівного характеру.

Споживчі можливості населення практично вичерпані (високі ціни), молокопереробні підприємства вже не спроможні нарощувати виробництво (відсутній збут), домогосподарства вже не бажають утримувати корів за рахунок власних коштів (не витребуване молоко). Наслідком цього є постійне скорочення кількості дрібних сільськогосподарських товаровиробників, міграція працездатного сільського населення з сільської місцевості, що несе значні ризики не лише для самих селян, але в цілому для агропромислового комплексу країни, її продовольчої безпеки. Така політика держави не створює умови для нарощування обсягів виробництва сільськогосподарської продукції в малих формах господарювання, до яких відносяться ОСГ і фермерські господарства, фізичні особи, перешкоджає їх об'єднанню у сільськогосподарські обслуговуючі кооперативи. В результаті обсяги надходження продукції на переробні підприємства від таких товаровиробників зменшуються, формуються непрозорі схеми її реалізації. Простежується тенденція збільшення частки домогосподарств, що займаються виключно несільськогосподарською діяльністю, або тих, що лише частково поєднують цей вид діяльності з іншими (трудова міграція, сезонні промисли, тимчасові послуги, тощо). А що далі?

І тут велику позитивну роль могла б відіграти держава, здійснивши конкретні і дієві заходи по створенню суцільної кооперації, в тому числі неприбуткової обслуговуючої. Констатацією фактів, без вжиття рішучих заходів впливу зі сторони держави і державних органів на місцях, науковців, фахівців, сільської громадськості зупинити ці негативні процеси, буде не можливо. Нам вбачається, що єдиним, цивілізованим, практичним кроком вирішення цих проблем, які нагромадилися в українській аграрній економіці, була б суцільна кооперація і нова економічна політика держави по відношенню до села, побудована на практичному і теоретичному досвіді розвинутих країн світу.

Ключові реформи, які необхідно провести в короткий проміжок часу, щоб не загубити ті продовольчі ресурси, які ще є в сільських громадах і їх сутністю мусять бути, нові прагматичні підходи з врахуванням того, що:

а) 5-10 років потрібно забути про село, не можеш допомогти, не заважай (принцип – *Laissez-faire*), дозволити все, що не заборонено існуючим законодавством, повні податкові канікули для малих форм господарювання, які в силу історичної справедливості не можуть відноситися до підприємницьких структур, а являються об'єктом зайнятості, в зв'язку з тим, що ніхто в державі сьогодні не гарантує значній частині сільського населення реальне працевлаштування і соціальний захист;

б) кожен член кооперативу на облік у пенсійному фонді зі сплатою внесків, персонально, чи через кооператив, дозвіл на створення недержавних пенсійних фондів за рахунок пайових фондів для всіх, хто займається трудовою діяльністю в кооперативах. Члени кооперативу стають на облік у фонді зайнятості і рахуються працевлаштованими;

в) відрахування до 10 відсотків у фонд розвитку територіальних громад (ФРТГ) від пасивних доходів одержаних кооперативом по наслідках року;

г) продукція кооперативу для власного споживання своїх засновників, в тому числі асоційованих, не обкладається ПДВ, реалізація через кооператив проводиться з ПДВ, який залишається в розпорядженні останнього, для створення фондів розвитку і відродження сільської території;

д) кооперативам надається право приймати участь у державних програмах фінансування об'єктів інфраструктури розвитку сільської території;

е) узаконюється право кооперації здійснювати реалізацію власної продукції на свій розсуд, в тому числі і в державні установи на тендерних умовах, дозволяється переробляти її на переробних підприємствах всіх форм власності, в тому числі асоційованих членів на давальницьких умовах згідно договорів, що дасть можливість кооперативним формуванням стати повноцінними гравцями на внутрішньому і зовнішніх ринках, а останнім, забезпечити їх максимальне завантаження і одержання додаткових грошових надходжень;

ж) держава здійснює заходи стимулювання підвищення ефективності виробництва та якості продукції у дрібнотоварних і кооперативних формуваннях господарств населення;

з) держава забезпечує підтримку конкурентоспроможності кооперативних форм господарювання та їх участі в організованому ринку шляхом:

- пріоритетного стимулювання розвитку сільськогосподарської виробничої та обслуговуючої кооперації у визначених галузях;

- сприяння формуванню кооперативних каналів збуту власної продукції;

- орієнтація державної підтримки об'єднання середніх та малих господарюючих суб'єктів у сільському господарстві;

- розвитку мережі переробної, заготівельної і складської інфраструктури в сільській місцевості з умовою прискореного вирішення питань зайнятості і поліпшення якості продукції;

- стимулювання господарювання на землі власників земельних ділянок та сільських мешканців шляхом впровадження поетапної підтримки успішного господаря;

- удосконалення механізмів інформування та навчання сільського населення технологіям та методам ефективного господарювання;

- запровадження системи узгодження ринкових параметрів для усунення протиріч між інтересами в ланцюгу «виробництво-заготівля-переробка-торгівля», сприяння розвитку ефективних інтеграційних, кооперативних зв'язків та контрактних відносин між ними;

- переорієнтації в умовах обмежених бюджетних коштів на потреби дрібних і середніх товаровиробників, удосконалення механізмів цієї підтримки в напрямі надання її на поверненій основі та спрямування на здешевлення вартості кредитних ресурсів, лізингових платежів і встановлення спеціальних режимів інвестиційної діяльності на депресивних сільських територіях.

Вирішення цих питань, дасть можливість задіяти ці господарюючі структури за більш ефективними схемами виробництва продукції, а також з їх допомогою домогтися прискореного вирішення соціальних проблем українського села. Така постановка питання є вкрай необхідною, соціально справедливою та мусить бути спрямована

на створення сприятливого інвестиційного середовища, яке в найбільшій мірі відповідатиме інтересам держави і суспільства. Це дасть можливість в повній мірі задіяти природні і людські ресурси, які сьогодні, ще не використовуються належним чином.

З врахуванням того, що малі форми господарювання на селі самостійно, на постійній основі не в змозі забезпечувати реалізацію власних лишків товарної продукції на продовольчих ринках і в цьому їм не допоможе прийнятий Верховною радою 30.03.2016 року закон «Про сімейне фермерське господарство», виникає потреба у створенні відповідної інфраструктури з функціями заготівель, переробки та реалізації, яка була б органічно зв'язана із її виробниками. Виходячи із світової і Європейської практик, історії галицького краю, рахуємо, що такою інфраструктурною одиницею для сьогоднішніх умов України є прискорене впровадження суцільного кооперативного руху у вигляді пропонованих нами багатофункціональних, інтегрованих неприбуткових сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів з допомогою яких, в короткі строки можливо забезпечити успішний розвиток сільських громад, прискорене відродження українського села, створення ефективного ринкового середовища, а також з врахуванням їх багатофункціональності, господарська діяльність останніх могла б здійснюватися, охоплюючи широке коло питань, які в сільській місцевості не вирішувалися до цього часу належним чином. Існуюча на сьогодні в Україні економічна модель розвитку, показала свою абсолютну безперспективність і неухильно веде країну до вкрай не прогнозованих наслідків. Любий економіст, який володіє ринковим мисленням розуміє, що перехід від командно-адміністративної системи до ринкової вимагає, *по-перше*: чіткого розуміння об'єктивних законів ринкової економіки і їх обов'язкового дотримання, *по-друге*: цей перехід не може відбуватися вічно і *по-третє*, держава і державні органи на місцях мусять мати чітку, об'єктивно обґрунтовану в часі і просторі програму перехідного періоду і неухильно її додержуватися. Тільки такий підхід в змозі забезпечити неухильне виконання поставлених на цей період завдань.

Тому настав час від розмов про реформи на селі перейти до усвідомлення того, що саме суцільна, багатофункціональна інтегрована неприбуткова сільськогосподарська обслуговуюча кооперація на базі європейського досвіду

з врахуванням особливостей українського села в змозі стати реальною рушійною силою позитивного відродження українського села і його об'єднаних громад, розвитку їх продуктивних сил і інфраструктурних змін, без значних фінансових затрат зі сторони державного сектору. Сьогодні, уже всім пора зрозуміти, що українське село потребує реальних, а не «бутафорних» змін, а реальні зміни, при відсутності можливої допомоги зі сторони держави, це суцільна, повномасштабна його кооперація, це «нова економічна політика» держави, яка за рахунок самих селян, зможе зробити їх заможними і самодостатніми, з врахуванням тих природних і трудових ресурсів, які ще є у їх власному розпорядженні.

Світовий кооперативний рух, це не звичайна кооперація по «українськи на трьох», це надзвичайно перспективна система людських цінностей, яка підтверджена довголітнім досвідом і практикою, це новий повноцінний уклад сільського життя, це його перспективне сьогоднішнє і майбутнє, тому так, як до цього часу працювали в Україні, далше без кардинальних змін, досягти позитивних зрушень буде не можливо.

Сільськогосподарська кооперація в системі внутрішнього ринку сприятиме активізації людського потенціалу, включенню факторів мотивації для зростання власного добробуту, а також для економічного і соціального розвитку сільських громад. Становлення сільськогосподарської кооперації у молочному скотарстві стимулюватиме залучення інтелектуальних, матеріальних і фінансових інвестицій не тільки у розвиток власного виробництва, а також у створення суміжних виробництв і сфер послуг, освоєння інших сегментів внутрішнього продовольчого ринку. Фінансова підтримка розвитку молочного скотарства на загальнодержавному і регіональному рівнях відкриває можливості для розширеного відтворення поголів'я корів і створення власної інфраструктури просування молока і продуктів його переробки на регіональний ринок.

В умовах реалізації євро інтеграційних пріоритетів такий підхід має забезпечити стійку конкурентоспроможність основних виробників молока – сімейних ферм на ринку молочної продукції, покращення добробуту сільського населення за рахунок власної ферми, а також включити їх мотиваційні фактори для повноцінної

участі у сільськогосподарській діяльності. Правове регулювання сфери сільськогосподарського виробництва у складі господарств сімейного типу, дозволить сформувати інноваційні моделі розвитку у цьому секторі суспільної діяльності для адаптації його до вимог внутрішнього і зовнішніх, як того вимагають правила ЄС.

Особливо гостро постали питання розвитку сільськогосподарської кооперації у зв'язку з підписанням Україною Угоди про Асоціацію з ЄС, яка передбачає впровадження низки регуляторних актів, що істотно звужать можливості функціонування на аграрному ринку нашої держави дрібних товаровиробників уже з 2017 року. В той же час, введенням в дію вимог, до заборони продажу необробленого молока і молочних продуктів на продовольчих ринках, на яких населення закупає значну частина молока і молочних продуктів від загального споживання без запровадження масового кооперативного руху на селі, не важко передбачити подальший ріст цін для споживачів, а також масове знищення молочних корів.

Кооперацію в приватному секторі економіки України доцільно розглядати і в якості інструменту цінового регулювання на ринку молока і молокопродуктів, що є більш об'єктивним, ніж державне регулювання цін. Тому, державним органам на місцях необхідно реально почати об'єктивні ринкові реформи в конкретних галузях економіки і головним об'єктом повсякденної уваги повинно стати українське село, експортний потенціал якого за 2014-2015 роки зайняв більше 31-38 відсотка всього експорту з України.

Саме останні потрібні їй не просто за для реформ, а заради її прагматичних інтересів, які можуть бути краще реалізовані саме в ринковій економіці, в якій кооперативний сектор мусить зайняти своє історично важливе місце, як це відбулося і відбувається у всіх цивілізованих країнах світу. Досягнення хоча б початкових реальних успіхів на окремих ділянках реформ, насамперед тих, що зачіпають життєві інтереси широких верств населення і є областю стратегічних інтересів держави і суспільства. А це формує основу для продовольчої безпеки, найактуальнішої стратегії українського народу і в цьому напрямку кооперативний сектор, як новий повноцінний тип виробничих відносин в змозі буде забезпечити повноцінне відродження селянства, а також перспективу досягнення економічної стабілізації в державі.

Fish and Seafood 2017

16-17 ЛЮТОГО "КОНФЕРЕНЦ-ХОЛ ІРПІНЬ",
2017 РОКУ М. ІРПІНЬ, ВУЛ. СЕВЕРИНІВСЬКА, 118-А

Оголошення!

Відповідно до наказів Міністерства аграрної політики та продовольства України від 19.06.2015 р. № 234 «Про затвердження Порядку присвоєння відповідного статусу суб'єктам племінної справи у тваринництві та Технологічних вимог до проведення селекційно-племінної роботи в галузі бджільництва» із змінами, від 02.10.2015 р. № 378 «Про проведення державної атестації (переатестації) та від 26.08.2016 № 290 «Про внесення змін до наказу Міністерства аграрної політики та продовольства України від 02.10.2015 р. № 378» щодо присвоєння відповідного статусу суб'єктам племінної справи у тваринництві, департамент агропромислового розвитку обласної державної адміністрації повідомляє.

З метою присвоєння відповідного статусу суб'єкта з племінної справи у тваринництві департаментом агропромислового розвитку щоквартально до **1 січня, 1 квітня, 1 липня, 1 жовтня 2017 року** приймаються від суб'єкта господарювання, що претендує на присвоєння відповідного статусу суб'єкта з племінної справи у тваринництві наступні документи:

- заявка суб'єкта племінної справи у тваринництві на присвоєння статусу;
- кількісні та якісні показники продуктивності стада й виробничо-господарської діяльності за видом та породою тварин (за наявності племінного стада) або кількісні та якісні показники виробничо-господарської діяльності /результати діяльності суб'єкта племінної справи у тваринництві;
- ветеринарна довідка, що підтверджує ветеринарно-санітарний статус території (потужності) походження, благополуччя щодо гострих інфекційних захворювань, а також туберкульозу і лептоспірозу тварин, лейкозу великої рогатої худоби (крім підприємств, що не є власниками племінних (генетичних) ресурсів), видана уповноваженими особами.

За детальною інформацією звертатись до головного спеціаліста відділу розвитку землеробства та тваринництва Департаменту агропромислового розвитку Львівської облдержадміністрації Христини Солопач за тел.: (032)255-05-72

Джерело: Департамент агропромислового розвитку Львівської облдержадміністрації

Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького запрошує на навчання у магістратуру за спеціальністю «Економіка довкілля і природних ресурсів»

Економіка будь-якої держави може ефективно розвиватись лише тоді, коли ґрунтується на раціональному використанні ресурсів. Вирішенням даної проблематики займаються фахівці, які володіють знаннями у сфері управління природними ресурсами. Тривалий період часу на базі Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького здійснюється підготовка магістрів за спеціальністю «Економіка довкілля і природних ресурсів»

Підготовка магістрів здійснюється з метою їх залучення до роботи:

- у системі державних органів управління природоохоронною діяльністю;
- на підприємствах і організаціях, які використовують у своїй діяльності природні ресурси;

- у громадських об'єднаннях, що займаються охороною довкілля;
- навчальних закладах усіх рівнів акредитації, де читаються природоохоронні дисципліни, науково-дослідних організаціях, тематикою досліджень яких є природоохоронна діяльність;

- органах державного та муніципального управління різних рівнів.

Протягом навчання студенти отримають знання з екологічного підприємництва, менеджменту природних ресурсів, фінансів, ресурсозбереження, впровадження інвестиційних проектів, формування стратегії екологізації розвитку виробництва та природокористування тощо.

Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького має необхідну науково-методичну базу, а також фахівців, які уже тривалий час проводять підготовку фахівців з «Економіки довкілля і природних ресурсів».

Варто також звернути увагу на доступність навчання та усі необхідні для студента умови. Отримання відповідних умінь та навичок забезпечать вищу конкурентоспроможність фахівців на ринку праці та розширення можливостей щодо працевлаштування в сучасних умовах

За довідками просимо звертатись на кафедру економіки підприємства, інновацій та дорадництва в АПК імені І.В. Поповича

032 239-26-26

або в приймальню комісію університету

032 275-65-60

<http://www.vetuniver.lviv.ua>

Джерело: www.vetuniver.lviv.ua

Комплексне органічне добриво (КОД)

Комплексне органічне добриво (КОД) – виготовляється на основі м'ясокісткового борошна, володіє добрими фізико-хімічними властивостями, не злежується, просте у застосуванні.

За своїм агрохімічним складом (КОД) є комплексним добривом, що містить майже всі макроелементи (азот, фосфор, частково – калій), мікроелементи (мідь, цинк, марганець, кобальт, молібден) та інші елементи живлення рослин, які необхідні для вирощування органічних культур (ORGANIC).

Наявність у складі КОД кальцію робить його цінним в якості меліоранта для зниження кислотності ґрунтів.

Хімічний склад добрива

Макроелементи	азот	фосфор	калій	кальцій	
Вміст (загальний),%	4,1	10,1	0,7	11,4	
мікроелементи	мідь	цинк	марганець	кобальт	молібден
Вміст, мг/кг	3,5	14,0	7,18	1,33	0,97

Застосування добрива

Культури	Норма внесення	Способи внесення
Зернові та зернобобові	1,4 – 1,5 т/га	Під оранку, культивуацію
Цукрові буряки	1,8 – 2,0 т/га	Під оранку, культивуацію
Картопля	1,5 – 1,7 т/га	Під оранку, культивуацію
Плодові дерева	2 - 4 кг	Під крону дерева
Овочеві	2 т/ га	Під оранку
	30 -60 г/пог.м	В лунку

Добриво рекомендується для всіх культур, застосовується на всіх типах ґрунтів, в тому числі, для вирощування культур (ORGANIC) без застосування мінеральних синтетичних добрив (для вирощування органічного виробництва).

Внесення КОД збагачує ґрунт гумусом. З 1 тонни добрива утворюється 150 кг гумусу, що еквівалентно 3 тоннам гною. КОД відновлює структуру ґрунту, регулює його кислотно- лужний баланс.

Порівняно низькі ціни на добриво, вигідне розташування заводів виробників добрива (Львівська, Кіровоградська, Волинська, Івано-Франківська, Рівенська, Донецька, Харківська, Сумська, Київська, Черкаська, Тернопільська, Запорізька, Вінницька, Хмельницька та Полтавська обл.), що скорочує дальність перевезень, висока економічна ефективність застосування виводить комплексне органічне добриво в ряд компонентів біологізації землеробства.

В умовах сучасної кризової ситуації в сільськогосподарському господарстві, при нестачі органіки, високих цінах на мінеральні добрива КОД може стати цінним добривом для покращення якісного стану ґрунтів, особливо фосфатного режиму, відповідно отримання високих і стабільних урожаїв.

Контакти: ДП “УКРВЕТСАНЗАВОД”, м. Київ, вул. Б. Грінченка, 1, тел./факс: +38 (044) 503-03-53, e-mail: info@uvsz.org.ua, <http://uvsz.org.ua>

Оптові ціни на продукцію (станом на 13.01.2017 р.) (1 кг/ грн.)

ПРОДУКТ	мінімальна	середня	максимальна
ПРОДУКЦІЯ РОСЛИННИЦТВА ВІТЧИЗНЯНОГО ВИРОБНИЦТВА			
Гарбуз	7,50	7,50	7,50
Капуста білокачанна	2,50	2,80	3,00
Капуста червонокачанна	4,50	4,80	5,00
Капуста савойська	15,00	15,00	15,00
Картопля стандарт	4,00	4,00	4,00
Морква	2,50	2,50	2,50
Буряки столові	2,50	2,60	2,80
Цибуля зелена	80,00	80,00	80,00
Капуста пекінська	9,00	9,50	10,00
Редька біла (дайкон)	7,00	7,20	7,50
Часник	70,00	80,00	90,00
Цибуля-порей	12,00	12,00	12,00
Цибуля ріпчаста жовта	3,00	3,40	3,70
Крупа гречана ядриця вищий сорт	30,00	30,00	30,00
Цукор	14,00	14,00	14,00
Гриб глива	35,00	35,00	35,00
Гриб печериця	25,00	27,30	29,00
Груша Бера	20,00	25,00	30,00
Яблуко Гала	7,00	7,20	7,50
Яблуко Муцу	10,00	10,50	11,00
Яблуко Голден	11,00	11,00	11,00
Яблуко Лігольд	8,00	8,00	8,00
Яблуко Чемпіон	8,00	8,00	8,00
Волоський горіх ядро	180,00	180,00	180,00
ПРОДУКЦІЯ ТВАРИННИЦТВА ВІТЧИЗНЯНОГО ВИРОБНИЦТВА			
Яйце куряче столове відбірне, десяток	22,00	22,00	22,00
Куряче філе	68,00	68,00	68,00
Короп жив.	58,00	58,00	58,00

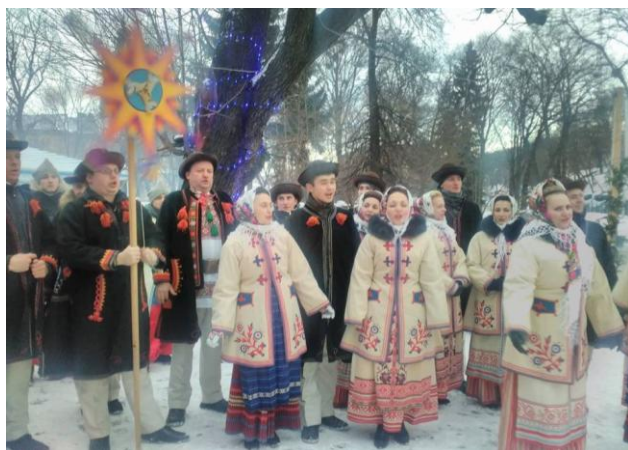
Складено за даними ТОВ "РСП "Шувар"

Назва заходу	Дата проведення	Місце проведення	Детальніша інформація
Перший міжнародний конгрес "Органічна Україна 2017"	26-28 січня 2017 р.	м. Київ	www.organicukraine.org.ua
Семінар "Новий крок у підвищенні ефективності застосування мінеральних добрив"	16 лютого 2017 р.	м. Київ, ВК "КиївЕкспоПлаза", вул. Салютна 2-Б, пав.1, конф.зал 2	www.binfield.com.ua
Конференція "Fish and Seafood 2017"	16-17 лютого 2017 р.	Київська обл., м. Ірпінь, "Конференц-Хол Ірпінь" вул. Северинівська, 118А	www.ukrainian-food.org
Перший міжнародний конгрес "Sugar World"	28 лютого 2017 р.	м. Київ, Концерт-хол «Оазис», вул. Липковського, 1А, РК «Ультрамарин», 3 пов.	www.sugarworld.org
Міжнародний форум "Птахівництво-2017"	05-06 квітня 2017 р.	м. Львів, Львівський будинок вчених, вул. Листопадового чину, 6	www.agrotimes.net
Конференція "Індиківництво-2017"	05 квітня 2017 р.	м. Львів, Львівський будинок вчених, вул. Листопадового чину, 6	www.agrotimes.net
Міжнародна агропромислова виставка "AgroPort West Lviv 2017"	27-29 квітня 2017 р.	м. Львів, Міжнародний аеропорт "Львів" імені Данила Галицького	www.agroport.ua

Зарубіжні події

Вечір українського аграрного бізнесу у рамках виставки "Зелений тиждень 2017"	20 січня 2017 р.	Німеччина, м. Берлін	www.ucab.ua
Міжнародна бджолярська виставка "Api Bulgaria"	22-26 лютого 2017 р.	Болгарія, м. Пловдив	www.fair.bg
Міжнародна конференція "Food Show 2017"	16-18 березня 2017 р.	Польща, м. Катовіце	www.foodshow.pl
Міжнародна виставка сільськогосподарської техніки "Agro Tech"	17-19 березня 2017 р.	Польща, м. Кельце	www.targikielce.pl
Міжнародна виставка "Agro World Uzbekistan"	29-31 березня 2017 р.	Узбекистан, м. Ташкент	www.agroworld.uz
Міжнародна виставка "World Food Warsaw"	11-13 квітня 2017 р.	Польща, м. Варшава	www.worldfood.pl

Виступи творчих колективів Львівщини в межах заходів Різдвяного фермерського ярмарку “Добрі традиції Галичини” (м. Львів, січень 2017 р.)

Джерело: Львівська Аграрна палата

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ ВИДАННЯ:

МУЗИКА П.М. – ГО “ЛЬВІВСЬКА АГРАРНА ПАЛАТА” (ГОЛОВА РЕДКОЛЕПІ); **СТЕФАНИШИН І.М.** – ТОВ “РСР “ШУВАР” (ЗАСТ. ГОЛОВИ РЕДКОЛЕПІ); **ВУЙЦИК І.М.** – ГО “ЛЬВІВСЬКА АГРАРНА ПАЛАТА”; **ПАНЬКІВ І.Я.** – БО “ЛЬВІВСЬКА АГРАРНА ДОРАДНА СЛУЖБА”; **ДОМАНСЬКИЙ А.Я.** – ГО “ЛЬВІВСЬКА АГРАРНА ПАЛАТА”; **СОЛОМОНКО Д.О.** – ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ ТА БІОТЕХНОЛОГІЙ ІМЕНІ С.З. ГЖИЦЬКОГО (ВИПУСКОВИЙ РЕДАКТОР).

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ: м. Львів, вул. Залізнична, 16, 2-й пов., тел.ф. +38 (032) 294-84-03, +38 (032) 239-26-26, (067) 803-60-32

ПЕРІОДИЧНІСТЬ ВИДАННЯ: ДВА РАЗИ НА МІСЯЦЬ

ПОБАЖАННЯ ТА ЗАУВАЖЕННЯ ДО ЗМІСТУ ЕЛЕКТРОННОГО ІНФОРМАЦІЙНОГО БЮЛЕТЕНЯ «ВІСНИК АГРОФОРУМ» ПРОСИМО НАДСИЛАТИ НА E-MAIL: LVIVAGRI@GMAIL.COM